

ഇഅ്തികാഫിന്റെ പുണ്യം

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَتَكَبَّرُ الْعَشْرَ الْأَوَّلَ مِنْ رَمَضَانَ (متفق عليه)

ഇബ്നു ഉമർ (റ) പറയുന്നു: നബി(സ) റമദാനിലെ അവസാന പത്ത് ദിവസങ്ങളിൽ ഇഅ്തികാഫ് അനുഷ്ഠിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ദൈവ സാമീപ്യം കരസ്ഥമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരാധനാ കർമ്മങ്ങളിൽ മുഴുകി ഭക്തിപൂർവ്വം പള്ളിയിൽ വരികയെന്നാണ് ഇഅ്തികാഫ് അഥവാ ഭജനമിരിക്കൽ. റമദാനിലെ അവസാന പത്തിൽ ഇഅ്തികാഫ് പ്രബലമായ സുന്നത്താകുന്നു. വഹാത്താകുന്നത് വരെ നബി(സ) റമദാനിലെ അവസാന പത്തിൽ ഇഅ്തികാഫ് ഇരുന്നു. പ്രവാചകന്റെ കാല ശേഷം അവിടുത്തെ ഭാര്യമാരും സഹാബിമാരും ഇഅ്തികാഫ് അനുഷ്ഠിച്ചു. അബൂഹുറൈറ (റ) പറയുന്നു: “നബി(സ) എല്ലാ റമദാനിലും പത്ത് ദിവസം ഇഅ്തികാഫ് അനുഷ്ഠിച്ചു. നബി(സ) മരണപ്പെട്ട വർഷം ഇരുപത് ദിവസം ഇഅ്തികാഫ് ഇരിക്കുകയുണ്ടായി” (ബുഖാരി). ആഹൂസ് (റ) പറയുന്നു: “നബി(സ) അവിടുത്തെ വിധേയം വരെ റമദാനിലെ അവസാന പത്ത് നാളുകളിൽ ഇഅ്തികാഫ് ഇരുന്നു. പ്രവാചകന്റെ കാല ശേഷം അവിടുത്തെ ഭാര്യമാരും ഭജനമിരുന്നു” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). റമദാനിലെ അവസാന പത്ത് പൂർണ്ണമായും ഇഅ്തികാഫ് അനുഷ്ഠിക്കുകയാണ് നബിചര്യ. ‘ഇഅ്തികാഫ് റമദാനിലോ ഇതര മാസങ്ങളിലോ ആവാം. ഏറെ ശേഷം റമദാനിലെ അവസാന പത്തിലാകുന്നു’ (അൽ മജ്മൂഅ് 6/480, ഹാശിയത്തു ഇബ്നി ആബിദീൻ 2/446). ഇഅ്തികാഫിന് നിർണായകമായ സമയമില്ല. ഇഅ്തികാഫിന്റെ നിയന്ത്രണമില്ലാതെ സമയമാണെങ്കിലും പള്ളിയിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നത് പുണ്യകർമ്മമാണ്. പ്രവാചകൻ ഇഅ്തികാഫ് അനുഷ്ഠിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ പ്രഭാത നമസ്കാരം നിർവഹിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് ഇഅ്തികാഫിന്റെ സ്ഥാനത്ത് പ്രവേശിക്കുമായിരുന്നു. റമദാനിലെ അവസാന പത്തുകളിൽ ഇഅ്തികാഫ് ചെയ്യാൻ നിയന്ത്രണമില്ലെന്നവർ റമദാൻ 20-ാം ദിവസം സൂര്യാസ്തമയത്തിന് മുമ്പായി ഇഅ്തികാഫിന്റെ സ്ഥാനത്ത് പ്രവേശിക്കേണ്ടതാണ്. ഇഅ്തികാഫ് അനുഷ്ഠിക്കുന്നത് പള്ളിയിലായിരിക്കണമെന്നാണ് നിയമം. അത് പള്ളികളിൽ നിശ്ചയിച്ചതിന് ഒട്ടേറെ നന്മകളുണ്ട്.

ഇഅ്തികാഫിന്റെ അവസരങ്ങളിൽ നിർബന്ധ ആരാധനാ കർമ്മങ്ങൾക്ക് പുറമെ ദൈവ സാമീപ്യം നേടാനുതകുന്ന ഐഹികമായ ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചും ദിക്കുകൾ ചൊല്ലിയും പാപമോചനാർത്ഥന നടത്തിയും ചുരുങ്ങിയ പാരായണം ചെയ്തും നബിയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് വർദ്ധിപ്പിച്ചും ദുആ ചെയ്തും സ്തുതികൾ, സ്തോത്രങ്ങൾ, തഹ്ലീലുകൾ, തക്ബീറുകൾ ചൊല്ലിയും, ചുരുങ്ങിയ വ്യാഖ്യാനം, ഹദീസ്, ഫിഖ്ഹ്, പ്രവാചകന്മാരുടെയും മഹാനുരൂടെയും ചരിത്രം തുടങ്ങി മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പാരായണം ചെയ്തും അതിനെ ധന്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

അനാവശ്യമായ സംസാരങ്ങളും പ്രവൃത്തികളും വർജ്ജിക്കുകയും ഭൗതിക വ്യവഹാരങ്ങളിൽ നിന്നകന്നു നിൽക്കുകയും

യും ചെയ്യുക ഇഅ്തികാഫിന്റെ മര്യാദയിൽ പെടുന്നു. പ്രാഥമികവും വളരെ അത്യാവശ്യവുമായ കാര്യങ്ങൾക്കല്ലാതെ പള്ളിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുപോകുന്നതും ഭാര്യ സംസർഗവും ഇഅ്തികാഫിനെ നിഷ്ഠലമാക്കും. ദൈവിക ചിന്തയിൽ മുഴുകുന്നതിനുള്ള സുവർണാവസരമാണിത്. ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം പറയുന്നു. “ആത്മസംസ്കരണവും ദൈവിക പാതയിൽ അടിയുറച്ചുനിൽക്കലും അല്ലാഹുവോടുള്ള ആഭിമുഖ്യത്തിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. ഇഅ്തികാഫ് ആവിഷ്കൃതമായിട്ടുള്ളത് തദാവശ്യാർത്ഥമാകുന്നു. ഹൃദയം അല്ലാഹുവിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കുകയാണതിന്റെ ലക്ഷ്യം. മനുഷ്യബന്ധങ്ങളിൽ നിന്നകന്ന് ദൈവ ചിന്തയിൽ മുഴുകുകയും ദൈവിക ബന്ധത്തിൽ ഇഴുകിച്ചേരുകയും ചെയ്യലാണ് ഇഅ്തികാഫ്. ദൈവ സ്നേഹവും ദൈവ സ്തുതിയും ദൈവ സാമീപ്യം തേടലും മുഖ്യ പരിഗണനയായി മാറണം. മുഴു ചിന്തകളും ദൈവ പ്രീതി കരസ്ഥമാക്കുന്നതിലാവണം. സൃഷ്ടികളുമായുള്ള ബന്ധത്തിന് താൽക്കാലിക വിരാമമിട്ട് ദൈവവുമായി സുദൃഢ ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുക വഴി മരണാനന്തരം ഖബ്റിലെ ഏകാന്തതയിൽ കഴിയുമ്പോൾ യാതൊരാളും കൂട്ടിനില്ക്കാത്ത അവസ്ഥയിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം ലഭിക്കാൻ തയ്യാറെടുക്കുകയാകുന്നു ഇഅ്തികാഫിന്റെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യം” (സാദുൽ മആദ് 2/82).

ഇഅ്തികാഫ് ഒട്ടേറെ സുകൃതങ്ങൾ ചെയ്യുവാനും അരുതായ്മകൾ വർജ്ജിക്കുവാനും ഉള്ള സന്ദർഭമാണ്. ഇബാദത്തുകളിൽ നിഷ്ഠ പുലർത്താനും ഇഹ-പര കാര്യങ്ങളിൽ ആത്മ വിചാരം നടത്താനും സ്വന്തം വീഴ്ചകൾ തിരിച്ചറിയാനും കഴിയുന്നു. സമയം ഫലപ്രദമായി ചിട്ടപ്പെടുത്താനും ഉപയോഗപ്പെടുത്താനും പരിശീലനം കിട്ടുന്നു. തെറ്റുകളിൽ നിന്നകന്നു നിൽക്കാനും അവ കുറച്ചുകൊണ്ടുവരാനും സാധിക്കുന്നു. ദുഹാ നമസ്കാരം, തഹജ്ജദ് നമസ്കാരം പോലുള്ള സുന്നത്തുകൾ പതിവാക്കുവാനും വിവിധ സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ദിക്കുകൾ അനുഷ്ഠിക്കുവാനും പരിശീലിക്കുന്നു. ദുർമോഹങ്ങളിൽ നിന്ന് മനസ്സിനെ സംസ്കരിച്ചെടുക്കാനും പൈശാചിക പ്രേരണയിൽ വീഴാതിരിക്കാനും ദേഹേച്ഛയെ പിൻപറ്റാതിരിക്കാനും സഹായിക്കുന്നു. ഭൗതിക വ്യവഹാരങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദങ്ങളിൽ നിന്നും മാനസിക സംഘർഷങ്ങളിൽ നിന്നും അകന്ന് ആത്മീയ വിചാരത്തിൽ മുഴുകാനുള്ള ഇടവേളയാകുന്നു ഈ അവസരം. ഭക്ഷണം, പാനീയം, ലൈംഗിക വൃത്തികൾ എന്നിവയിൽ നിന്ന് വ്രതാനുഷ്ഠാനം തടയുന്നു. അനാവശ്യ വ്യവഹാരങ്ങളിൽ നിന്നും സംസാര ശീലങ്ങളിൽ നിന്നും ഇഅ്തികാഫ് തടയുന്നു. അതിനാൽ ഭജനമിരിക്കുന്നത് വ്രതാനുഷ്ഠാനത്തോടുകൂടിയായ കുന്നതാണ് ഏറെ ഉത്തമം. ■